

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyně JUDr. Janou Kábrtovou ve věci

žalobce: **W. R. D.**
proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3
poštovní schránka 21/OAM

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 3. 2017, čj. OAM-398/ZA-ZA02-ZA08-2015

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Dne 23. 3. 2017 rozhodl správní orgán o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany tak, že tuto neudělil, odkázal na ustanovení §§ 12 – 14b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.
2. V žalobou napadeném rozhodnutí žalovaný odkázal na skutečnosti, které žalobce sdělil v průběhu správního řízení. Uvedl, že dne 23. 4. 2015 žalobce sdělil ve své žádosti, že je státním občanem Etiopie, etnické příslušnosti oromové. Je svobodný, otec a dva bratři žijí v A. A., další dva pak v oblasti A. Do října 2014 žil žalobce též v A. A., pak měsíc v ČR, půl roku ve Švédsku, a od 17. 4. 2015 je v Zastávce v ČR. Je bez vyznání, v letech 2002 – 2005 působil jako kamelot novin OLF – Oromské osvobozené fronty. Vojenskou službu nekonal, má středoškolské vzdělání, v Etiopii pracoval v letech 2002 – 2014 jako svářeč. Měl národnostní komplikace se

svými šéfy, byl i ve vězení. Využil možnosti studia v zahraničí, ale nechtěl se už vrátit. Letěl do Vídně, tam ho vyzvedla paní a odvezla minibusem do Ostravy. Odtud odjel do Prahy, pak do Švédska, kde chtěl požádat o azyl. Tam pobyl asi 5 měsíců a přiletěl zpět. O mezinárodní ochranu žádá z důvodu politického hlediska, v zemi jsou problémy. Kdyby se tam zlepšila situace, tak by se vrátil. Má představy, že by si udělal nějakou školu, v míru by někde žil, dokud se tam nezlepší poměry. Doma byl v r. 2002 4 měsíce ve vězení za házení kamenů na policii a prodej novin. Kdyby se vrátil, jistě by šel do vězení, za to, že nedokončil školu a pošpinil jméno své země.

3. Dále žalovaný v průběhu řízení těžil ze skutečností, zjištěných z průběhu pohovoru dne **23. 4. 2015**, kdy žalobce uvedl, že žil v domě otce v A. A., měli úroveň střední třídy, většina příbuzných jsou vzdělání, žili si dobře. Otec, než ho vyhodili, měl dobrou práci a také žalobce sám. Začalo to v r. 2005, byly volby, do té doby byly v Etiopii různé noviny, vč. opozičních, někteří nechtěli tyto číst veřejně, tak jim je nosili domů. Prodával opoziční noviny, vláda dělala problémy, byli kontrolováni. V té době již přestaly vycházet noviny různých stran, začaly demonstrace, chtěli je uvěznit. Vládní strany prohrály, ale nechtěly to uznat, vláda začala opozici věznit, stačilo, aby někdo byl opoziční a zavřeli celou rodinu. Rodina podporovala OLF, on pomáhal s prodejem novin, byl uvězněn a rodina byla šikanována, měli i zákaz vycházet z domu. Kontakt na stranu měl nezvěstný bratr T., on měl průkaz, ale nebyl přímo členem (kandidát). Strýc je ve vězení na 14 let, o bratrovi nikdo neví, tajné služby je sledovaly 4 roky z vedlejšího domu, odváželi otce na výslechy. Noviny nosil členům strany až domů, aby je nikdo neviděl. Pro něho přijeli, říkali, že se účastnil demonstrace, házel kameny a páčil pneumatiky, nic takového však nedělal. Byl vězněn na jakési farmě, ale protože byl zraněný, tak nic nedělal, ostatní museli pracovat. Pobýval také asi dva měsíce v S., kde jim pak ale řekli, že člověk, který je držel na určitém místě, chce jejich orgány, tak utekl. Zvyšovalo se omezování, nemohl psát, co si myslí, byl občanem druhé třídy, byl u jakési havárie auta, kdy řídili opilí a on psal o tom na facebooku. Jednalo se o auto z ministerstva obrany, zavolali ho na výslech, kde ho dva dny nechali, vzali mu mobil a vysmívali se mu. Pak se rozhodl, že ze země odjede. Měl kamaráda v JAR, který mu slíbil pomoc, ale to se nepovedlo, musel to připravit, protože nechtěl zemřít na lodi v moři. Chtěl jet do země, kde je klid. Měl možnost jet do svářečské školy do ČR, měl pas a občanský průkaz a vízum. Dostal stipendium přes nějakou agenturu v ČR, dostal se do školy v O., do Švédska jel, aby dostal azyl, protože kamarád mu řekl, že tam zná člověka, který mu pomůže. V Etiopii by musel pro dobrou práci či bydlení podporovat vládní strany, když má jiný názor, je to nevyzpytatelné. Zbili by ho a donutili říkat, co chtějí a pak by ho uvěznili nebo zabili.

V průběhu pohovoru dne **19. 12. 2016** pak žalobce uvedl, že noviny vydávaly tiskárny, založené OLF, bratr byl členem ÚV a zorganizoval distribuci. S novinami nosil i různé dokumenty, ale ty byly zapečetěné. Členy strany byla celá rodina, ale když začaly chodit prohlídky, museli dokumenty spálit. Otec byl 4x ve vězení, stále je kontrolovali a šikanovali. Noviny distribuoval asi v letech 1995 – 1997, k dotazu žalovaného na nízký věk uvedl, že čím mladší, tím méně kontrolují. V r. 1998 byla strana vyhlášena za teroristickou a rozpuštěna, vedoucí byli uvězněni, někteří zabiti či utekli. Bratr zmizel v květnu 1997, ale doteď rodinu kontrolují. Žalobce popsal své věznění v r. 2005, kde byl držen 6 měsíců, až za tři měsíce po uvěznění byl vyslechnut, tvrdili, že o jeho rodině vše vědí. Byla tam otrocká práce a hrozné podmínky. Pracoval v železárnách, byl dvakrát propuštěn, ale majitel řekl, že ho potřebuje a mohl se proto vrátit do práce. Dostal možnost jet do ČR na vízum, měl doporučení, ovšem je přesvědčen, že v případě návratu by ho uvěznili. V září 2016 bylo zabito více než 600 Oromů, národ je v problémech, žalobce chce žít v klidu.

Dále v napadeném rozhodnutí žalovaný konstatoval, že dne **24. 1. 2017** byl žalobce seznámen s podklady správního orgánu, uvedl, že doplňuje 4 listy o masakru 600 lidí v Bishofu.

II. Žalobní argumentace

4. Žalobce podal blanketní žalobu, v níž namítal porušení zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, a to v ustanovení § 2, § 3 a dále §§ 50, 52 a 68, tedy obecně namítal nedostatečné zjištění stavu věci. Požádal o ustanovení Organizace pro pomoc uprchlíkům jako svého zástupce, jeho žádosti soud vyhověl usnesením ze dne 13. 4. 2017. Zástupce žalobce k výzvě soudu žalobu doplnil.
5. K námitce nedostatečného zjištění skutkového stavu již prožitého pronásledování žalobce ve smyslu § 12 zákona o azylu žaloba uvádí, že žalobce uváděl pronásledování související s uplatňováním politických práv v zemi původu, ale také s příslušností k určité sociální skupině. Žalobce je amharské národnosti, etiopské státní příslušnosti, on a jeho rodina jsou dlouholetými příznivci politické strany Oromská osvobozenecká fronta (OLF), která organizovala společnost k boji za svobodu a samostatnost národa Oromo, dále žaloba připomíná členství rodiny ve straně, činnost žalobce při distribuci novin, pronásledování rodiny, prohlášení strany za teroristické uskupení. Žalobce strávil 6 měsíců ve vězení v r. 2005, bylo mu sděleno, že vládní straně je známa jeho činnost i současná podpora strany Ginbot 7, během vězení byl vystaven fyzickým trestům, bylo tam až 500 lidí a byl uzavírán přívod vody, takže pili vodu z řeky, která protékala věznicí, byli využíváni k otročským pracem. K popsáným událostem, tedy pronásledování rodiny vedla aktivní podpora opoziční strany vyjadřovaná rodinou různými formami a žalobce se tak obává návratu, opětovného uvěznění. Mnoho let po ukončení aktivní činnosti byl otec uvězněn v r. 2010, rodina je proto dle přesvědčení žalobce stále považována za politicky aktivní. V dalším pak žaloba poukazuje na příručku UNHCR a její výklad k pojmům zastávání určitých politických názorů a uplatňování politických práv a svobod s tím, že činnost žalobce pod ně lze zcela jistě podřadit, pochybení správního orgánu spatřuje v tom, že ten zastává ve svém rozhodnutí závěr, že tomu tak není. Žaloba pak odkazuje i na čl. 19 Všeobecné deklarace lidských práv z r. 1948 a čl. 19 odst. 1 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech z r. 1966, jejichž znění na situaci žalobce v tomto smyslu dopadá. Žalobce sděloval, že on i jeho rodina byli neustále sledováni a šikanováni, čelili obrovskému tlaku ze strany státních orgánů, který vedl k zatýkání, věznění, zákazu vycházení, pronásledování a prohledávání dokumentů, jistě tedy došlo naplnění znění § 2 odst. 4 zákona o azylu, definujícího pronásledování jako závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak..., nehledě na to, že lze brát za všeobecně akceptovatelný výklad konstatování, že perzekuce nepřestává být perzekucí pro účely Úmluvy z důvodu, že pronásledovaná osoba může eliminovat újmu v zemi původu tím, že nevykonává aktivitu. Argumentuje-li žalovaný tím, že žalobce opustil bez problémů zem původu, je třeba brát v potaz jeho názor o tom, že pokud nějaká osoba aktivně vystupuje proti státu, je v zájmu státu, aby taková osoba zem opustila. Jako další výtku vůči žalovanému žalobce správnímu orgánu vytýká, že neakceptoval výklad rodiny jako sociální skupiny k rozhodnutí Nejvyššího správního soudu (dále jen NSS) čj. 6 Azs 3/2012, kdy žalobce byl pronásledován pro takovou příslušnost, tedy splňuje i podmínky ust. § 12 písm. b) zákona o azylu. Správní orgán v tomto směru nezkoumal příčinnou souvislost, ač žalobce uvedené skutečnosti tvrdil, došlo proto k porušení § 50 odst. 3 a 4 správního řádu, žalovaný nezohlednil skutečnosti, hovořící ve prospěch žalobce a nepřihlédl ke všemu, co vyšlo v řízení najevo. Zde pak žalobce zmínil i rozhodnutí australské, a to rozsudek ve věci Sarrazola v Minister for Immigration and Multicultural Affairs (č. 3) (2000) FCA 919, odkazující na rodinu jako přirozenou a základní jednotku společnosti, která má nárok na ochranu ze strany společnosti a státu, s odkazem na Všeobecnou deklaraci lidských práv. K problému opodstatněnosti obav pak též připomíná, že tato má svoji subjektivní a objektivní stránku a při zvažování jejího naplnění musí být vždy vzaty v úvahu obě dvě. Subjektivní aspekt je neoddělitelný od vyjádření žadatele a posouzení jeho osobnosti. V daném případě má žalobce za prokázané, že toto hledisko naplnil a zde rovněž žalovaný nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti - § 3 správního řádu.

6. Jako další pochybení žalovaného pak žaloba spatřuje nedostatečné odůvodnění argumentace ohledně odůvodněných obav z pronásledování a k hrozbě nebezpečí vážné újmy. Žalobce sdělil, že v současné době podporuje stranu Ginbot 7, jedná se rovněž o opoziční stranu, která aktivně postupuje proti praktikám současné etiopské vlády a postupně pod sebe zapojuje další opoziční hnutí a strany. Zprávy o zemi původu přitom dokládají perzekuci opozičních stran, usilujících o svržení současné vlády. O tom, že zatčeným a stíhaným členům strany hrozí uložení nebo vykonání trestu smrti žalobce nabízí odkaz na internetové stránky BBC, Amnesty International či Human Rights Watch. Etiopie umožňuje uložení tohoto trestu za několik desítek druhů aktivit, vč. narušování veřejného pořádku a samozřejmě za terorismus, který je uvedené straně připisován. Na praktiky při mučení zadržovaných stoupenců Ginbot 7 poukazuje Amnesty International a totéž tedy hrozí i žalobci samému. Ač situace se v Etiopii za dobu od věznění žalobce zhoršila, správní orgán uvádí mj., že obecně nelze vyvozovat, že veškeré obyvatelstvo země je pronásledováno ve smyslu zákona o azylu.... S tím žalobce souhlasí, avšak v uvedené souvislosti žalovaný jeho situaci individuálně nezkoumal. Realita mučení, nelidského a ponižujícího zacházení není prakticky žalovaným sporována a žalobci tedy též reálně hrozí. Popsané soudní procesy se neodehrávají pouze s předními představiteli opozice a vedoucími demonstrantů, ale i s řadovými členy a občany. V Etiopii dochází k častému porušování lidských práv a svobod, mnohé přílehlají na situaci žalobce, žalovaný však k takovému závěru nedospěl. I ze zpráv, žalovaným využitých, vyplývá pronásledování, svévolné zatýkání a stíhání lidí v politicky motivovaných procesech, což však žalovaný zamlčel, a to účelově. Tvzení, že žalobci nic vážného nehrozí, nemůže v porovnání se zprávami o zemi původu obstát.
7. Jako další námitka je uplatněn závěr žalobce, že žalovaný nepracoval řádně s důkazním materiálem a své rozhodnutí řádně neodůvodnil. Byly mu předloženy listy s fotografiemi, dokumentující incident z února 2016, kdy došlo při tradičních oslavách po intervenci vlády k úmrtí až 600 lidí a žalobce při předložení podkladů zamýšlel doložit a dokreslit povědomí o aktuální situaci v Etiopii. Žalovaný se však v tomto směru vyjádřil tak, že v uvedeném období žalobce v zemi původu nepobýval a proto materiál s jeho osobou nesouvisí. Důkazní materiál je však potřebné hodnotit jak jednotlivě, tak v celém souhrnu, a materiál poskytoval podnět k závěrům o stavu dodržování lidských práv a svobod v zemi původu žalobce. Dále žalobce namítá k závěrům, žalovaným učiněným na str. 9 rozhodnutí, kde hodnotil ekonomickou situaci v Etiopii, že tato není pro žalobce nijak relevantní, jediné, co považuje za aspekt, hovořící v jeho prospěch, je skutečnost, z podkladu plynoucí, že země „patří mezi ty politické režimy třetího světa, které upřednostňují silný ekonomický růst, vysoký stupeň politické stability a násilné zabraňování chaosu a občanské válce za cenu omezování lidských práv a občanských svobod“. I zde je tak na místě argumentovat porušením § 2, § 3 a § 50 správního řádu ze strany žalovaného. Konečně, rozhodnutí NSS ze dne 24. 2. 2004, čj. 6 Azs 50/2003 a další hovoří o situacích, kdy je zjištěno, že k porušení základních práv a svobod žadatele již došlo, nebo by mohlo s ohledem na jeho názory, postavení a chování dojít, je třeba ve stavu důkazní nouze zohlednit takové indicie ve prospěch žadatele. Žaloba ze všech uvedených důvodů navrhuje zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení.

III. Vyjádření správního orgánu

8. Z písemného vyjádření správního orgánu ze dne 16. 6. 2017 vyplývá, že cílovou zemí žalobce nebyla Česká republika, dostal se na její území náhodou, příbuzní mu zařídili české vízum. Do ČR přicestoval přes Polsko, následně byl ilegálně dopraven do Rakouska, kde požádal o mezinárodní ochranu. Byl transferován do ČR na základě dublinského systému, ve vlasti působil ve volební agitaci organizované Oromskou osvobozenou frontou, která však nebyla ve volbách úspěšná a následně byla rozpuštěna. Byl několikrát zadržen policií, obviněn z užívání drog, jejich užití ale nebylo prokázáno a byl propuštěn. Měl být šikanován za své politické názory v práci. Žalovaný odkazuje na rozhodnutí Vrchního soudu v Praze ze dne 31.

8. 1998, čj. 5 A 514/98, předpokládající schopnost formulovat a prezentovat své politické přesvědčení, pokud tvrdí žadatel, že byl pronásledován a emigroval ze strachu z pronásledování pro toto své politické přesvědčení. To se však, dle názoru žalovaného, v dané věci nestalo, takovou skutečnost žalobce neprokázal. K předloženým novinovým zprávám pak žalovaný poukazuje na ustálenou judikatorní praxi, kdy tyto nejsou relevantním zdrojem informací o zemi původu.
9. K námitkám nedostatečného zjištění stavu věci správní orgán uvádí, že tyto považuje za účelové, uváděná argumentace dle jeho názoru vykazuje znaky paušálního výčtu zákonem stanovených důvodů bez identifikace skutkových a dějových podstat ve vazbě na konkrétní situaci žalobce. Tvzení žalobce je liché, pokud sám neuvedl skutečnosti či důkazy, které pro takové tvzení svědčí. Zde žalovaný na podporu svých závěru cituje rozhodnutí NSS ze dne 21. 9. 2006, čj. 5 Azs 221/2005, i rozhodnutí rozšířeného senátu ze dne 20. 12. 2005, čj. 2 Azs 92/2005, č. 835/2006 Sb. NSS.
10. Situace žalobce jistě nesvědčí o důvodech, hodných zvláštního zřetele, k azylu humanitárního charakteru ještě správní orgán připomíná, že na tento azyl není právní nárok a žalovaný rozhoduje na základě správního uvážení. V případě žalobce takové důvody nebyly shledány.
11. Žalovaný nevybočil z ustálené judikatury, zjistil a řádně posoudil skutkovou podstatu žalobcovy žádosti, kvalifikovaně a v souladu se zákonem o azylu a správním řádem rozhodl, navrhuje proto zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

IV. Replika žalobce

12. Dne 28. 6. 2017 žalobce reagoval na vyjádření žalovaného, uvedl, že ze strany žalovaného dochází stále k nepochopení zákonného termínu „uplatňování politických práv a svobod“, opakuje, že celá rodina žalobce včetně jeho samotného byla aktivními členy OLF, docházelo k její perzekuci, bratr je neznámo kde, a to vše na základě politických názorů a přesvědčení. Žalobce se obává zabití, případně způsobení vážné újmy na zdraví, byl vězněn z politických důvodů, zjevně tak projevil svůj politický názor, a to prostřednictvím členství ve straně, plněním různých funkcí, podporou strany prostřednictvím propagačních materiálů, včetně slovní podpory na demonstracích. Uplatňoval tak svá politická práva a svobody a z uvedeného důvodu byl pronásledován. Žalovaný využívá právních zdrojů účelově, žalobce podporoval stranu rozsáhle. Výpověď žalobce, pokud je dána do kontextu se zprávami o situaci v zemi původu, dává odpověď na obavy žalobce, žalovaný však účelově upozorňuje na fakt, že ČR nebyla cílovou zemí žalobce. Žalobce netvrdí, že taková skutečnost nemá svoji váhu, nevypovídá však nic o prožitém pronásledování a následných opodstatněných obavách. Žalobce nepovažuje svá tvrzení za obecná, podpořil svůj příběh konkrétními skutečnostmi.

V. Posouzení věci krajským soudem

13. Dne 24. 9. 2018 soud jednal ve věci žaloby, k jednání byl přizván tlumočnick amharského jazyka, který žalobce označil za řeč, které dobře rozumí. Zástupce žalobce uvedl, že žalobce byl členem ústředního výboru strany, distribuoval materiály, po volbách byli pronásledováni zejména členové strany, mnozí byli zabití, utekli, zmizel i žalobcův bratr a dodnes nikdo neví, zda je naživu. Rodina byla sledována tajnými službami z důvodu politické aktivity žalobce, je nepochopitelné, že situace byla žalovaným hodnocena jako neodpovídající vyvíjení politické činnosti a účasti na uplatňování politických práv a svobod. Obdobně žalovaný postupoval i při aplikaci a výkladu pojmu pronásledování a hodnocení aktuální situace v zemi původu. Od přátel se žalobce dozvěděl, že v zemi byli zabití jeho dva bratři a žije tam tedy jen jeho otec. Ze všech zpráv vyplývá porušování lidských práv a svobod v zemi původu žalobce, konkrétně např. ve zprávě Amnesty International z přelomu let 2015 – 2016, žalovaný některé skutečnosti zamlčuje, např. popravu demonstrantů a členů opozičních stran, přitom se jedná o závažná

porušování lidských práv. Žalobce sám uvedl, že situace v zemi původu se stále vyvíjí, donedávna Oromové bojovali proti vládě a snažili se o změnu, nyní to vypadá nadějně, ale dobojováno není. Oromové se masově do střetů zapojovali, žalobce neví, kde a zda jeho příbuzní ještě žijí. Celá rodina žalobce byla v bojích zúčastněna a o dvou bratrech nevědí, kde jsou. Zástupce žalobce pak poukázal na popis masakrů z let 2016 a 2017, přišly nazmar mnohé lidské životy. Trvá na závěrečném návrhu zrušení napadeného rozhodnutí, náklady řízení neúčtuje.

14. Pověřený pracovník žalovaného uvedl, že žalovaný rozhodně neměl v úmyslu někam příběh žalobce posunout, popsal pouze fakta, žalobcem sdělená a vyjádřil jejich hodnocení. Podkladové zprávy byly do spisu založeny s ohledem na žalobcem sdělené skutečnosti pokud možno co nejaktuálnější, tedy do doby rozhodování ve věci. Informace hovoří o situaci osobně, o žalobci se v nich konkrétně nehovoří. V rozhodnutí pouze citoval z výpovědí žalobce, z informací o zemi původu, již na první straně je konstatováno, že OLF je teroristickou organizací. Dle mínění správního orgánu jsou žalobcem sdělované informace zastaralé, popisuje události z r. 1995 a 2005, přitom zem původu opouštěl v r. 2015. Je patrné, že nebyl trestně stíhán, resp. byl propuštěn a s ohledem na své schopnosti byl vyslán do zahraničí za účelem zvýšení kvalifikace, nebyl tak terčem zájmu státu, z uvedeného důvodu proto nedošlo ani k udělení doplňkové ochrany. Na základě jím sdělených skutečností dospěl žalovaný k závěru, že žalobce vážnou újmu ohrožen není. Pokud tedy žalobce sděloval události z let 1995 a 2005 a žalovaný vyvodil, že byl členem OLF již jako dítě, pouze citoval žalobcem uváděná fakta. Z nich pak při svém rozhodování vycházel a je, na rozdíl od žalobce, přesvědčen, že zcela v souladu se zákonem o azylu a správním řádem. Žalovaný navrhuje z uvedených důvodů zamítnutí žaloby, náhradu nákladů řízení neúčtuje.
15. Soud přezkoumal napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní – s.ř.s.), ve svém rozhodnutí soud vyšel ze skutkového a právního stavu výše zjištěného (§ 77 odst. 2 s.ř.s.) a konstatoval, že závažnějších pochybení v průběhu správního řízení, vedeného s žalobcem, a v napadeném rozhodnutí neshledal.
16. **Zákon o azylu** upravuje v ust. § 12 důvody udělení azylu tak, že azyl se udělí cizinci, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec

a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo

b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

V ust. § 13 zákona o azylu je upraven azyl za účelem sloučení rodiny, který lze udělit rodinnému příslušníkovi azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14 v případě hodném zvláštního zřetele, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12. Humanitární azyl upravuje ust. § 14, který lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany není zjištěn důvod pro její udělení podle § 12 zákona o azylu.

Zákon o azylu dále v ust. § 14 a) upravuje důvody udělení doplňkové ochrany, která se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odst. 2) a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Přitom za vážnou újmu se podle odst. 2 považuje

- a) uložení nebo vykonání trestu smrti,
- b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,
- c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo
- d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

V ust. § 14 b) cit. zákona je upravena doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, v odst. 1 je uvedeno, že rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany se v případě hodném zvláštního zřetele udělí doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro její udělení. Přitom dle odst. 2 se pro tyto účely rozumí rodinným příslušníkem

- a) manžel či partner osoby požívající doplňkové ochrany,
 - b) svobodné dítě osoby požívající doplňkové ochrany, které je mladší 18 let,
 - c) rodič osoby požívající doplňkové ochrany, která je mladší 18 let, nebo
 - d) zletilá osoba odpovídající za nezletilou osobu bez doprovodu podle § 2 odst. 11, nebo
 - e) svobodný sourozenec osoby požívající doplňkové ochrany, který je mladší 18 let.
17. Po projednání a pečlivém přezkoumání věci soud konstatuje, že s ohledem na skutečnosti, které žalobce sdělil jak v průběhu správního řízení, tak ale konečně i před samotným soudem, považuje po zhodnocení věci žalobní námitky za značně nadnesené. Současně poukazuje soud na řadu rozporů a nejasností, které však, dle jeho přesvědčení, po kompletním zhodnocení věci, mají účelový charakter.
18. K uvedenému závěru shora soud dospěl po prostudování všech podkladů, nacházejících se ve správním spise, které konfrontoval s výpověďmi žalobce a následně se skutečnostmi, které plynou z žalobních námitek i vyjádření – repliky.

- Žalobce ve své žádosti o mezinárodní ochranu uvedl mj., že má 5 bratrů. O jednom neví, kde je, (později uváděl, že ten byl členem ústředního výboru, v r. 1997 zmizel (pohovor 19. 12. 2016), dva žijí v A. A. a dva v oblasti A. V rámci pohovoru pak uvedl, že dva bratři odjeli ze země, někde se ztratili, neví, kde jsou. Při jednání soudu zástupce žalobce nově uvedl, že od přátel se žalobce dozvěděl, že jeho dva bratři byli zabití. Tyto skutečnosti však uváděl bez jakékoliv konkrétnosti, tedy, dle přesvědčení soudu uváděl tvrzení, která ničím nepodložil, a to ani časově, ani konkrétnějším přiblížením situací a okolností, jak se měly stát. Je tak nemožné, bez dalšího, vázat neznámý pobyt jeho příbuzných k jakékoliv azylově relevantní skutečnosti.

- Žalobce uvedl ve své žádosti, že důvodem opuštění vlasti byla jeho školící cesta, měl ale ve své práci národnostní komplikace s šéfy, kteří jsou jiné národnosti, byl i ve vězení, snažil se odejít ze země, využil možnosti studovat a nechtěl se vrátit. Kdyby se vrátil, jistě by ho uvěznili, protože nepokračoval ve škole a tak pošpinil jméno své země. V rámci pohovoru již uvedl, že celá rodina podporovala stranu OLF, on se stranou přímý kontakt neměl, ale prostřednictvím bratra T. prodával noviny a shromažďoval peníze. Dále uvedl, že bratr i ostatní, včetně strýce, byli vězněni. Kdo jsou ale ti ostatní, nesdělil. Otce odváželi na výslech, protože si mysleli, že když žalobce prodává noviny, tak o bratrovi ví, jsou sledováni i teď. (Dále sdělil, že otec byl naposledy zadržen v r. 2010, důvod, proč by měl být sledován i nyní, když žádný z jeho synů není ve vlasti, nesdělil). Popsal, že byl uvězněn, řekli, že byl účastníkem pouličních demonstrací, házel kameny a páčil pneumatiky, on ale nic takového nedělal, odvezli ho na farmu, kde ostatní pracovali, on ne, protože byl nemocný. V rámci dalšího pohovoru však tuto skutečnost popsal již zcela

jinak, uvedl, že byl zavřený 6 měsíců, v jedné místnosti jich bylo až 500, věznicí prochází řeka, když jim zavřeli vodu, museli pít z řeky, jsou tam zemědělské usedlosti, kde sbírali pomeranče, cibule, tabák a další. A fyzické napadení. U soudu nebyl, pustí vás, kdy chtějí. Žaloba však již popisuje, že žalobce byl využíván k otrockým pracím. V dalším pak již tedy žalobce vázal nemožnost návratu k politickým problémům před mnoha lety.

Pokud taková tvrzení žalovaný zhodnotil tak, že žalobce prakticky popsal činnost, kterou vykonával téměř 20 let před svým odjezdem z vlasti, zhodnotil jako nepravděpodobné tvrzení, že žalobce byl uvězněn za roznos novin strany po sedmi letech po skončení její existence, soud nemá, čeho by správnímu orgánu vytkl jako pochybení při učiněném závěru, že žalobce prakticky sdělil rozporuplné informace o svém zadržení z r. 2005 a poté opustil vlast téměř po dalších deseti letech, azylově relevantní skutečnosti tak z příběhu seznat nelze.

- Jako důvod opuštění vlasti žalobce uvedl národnostní problémy se zaměstnavatelem, nicméně poté tvrdil, že zaměstnavatelé (velká firma) ho nutně potřebovali, takže mu i přes všechny politické potíže vymohli návrat do zaměstnání a poté byl vybrán pro studium v cizině a majitel firmy mu zařídil vycestování.

Zde soud podotýká, že vyjádření žalobce si v tomto směru natolik protirečí, že je nelze hodnotit jinak, než jako naprosto nedůvěryhodná.

19. Soud konstatuje, že napadené rozhodnutí v úvodu na str. 1 – 4 podrobně popsal skutečnosti, plynoucí z žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany a provedených pohovorů, i seznámení žalobce s podklady, které žalovaný shromáždil za účelem posouzení situace v zemi původu. Dále se žalovaný zabýval naplněním podmínek ust. § 12, tedy, jednak naplněním podmínek azylově relevantního pronásledování za uplatňování politických práv a svobod, jednak případnými důvodnými obavami z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině či pro zastávání určitých politických názorů. Žalovaný se s touto problematikou vypořádal na str. 4 – 6, konstatoval soudem výše uvedené skutečnosti ohledně sdělení žalobce a tato konfrontoval s podklady, které pocházejí z různých zdrojů, byly v době rozhodování žalovaného zcela aktuální a popisovaly národnostní, ekonomickou, politickou, bezpečnostní a sociální situaci v zemi původu. Zde soud zdůrazňuje, že tyto materiály pozorně prostudoval, materiály popisují co do evropsky vnímaných institutů demokracie velmi problematickou situaci, nicméně tento fakt nemůže znamenat, že každý občan, který ze země vycestuje, bude vnímán jako žadatel o azyl s relevantními důvody pro udělení mezinárodní ochrany. Soud je v souladu s žalovaným přesvědčen, že žalobce prakticky nesdělil nic, co by mohlo vést správní orgán k závěru, že byl ve své vlasti azylově relevantně pronásledován, neboť jeho sdělení byla značně nekonkrétní, obecná až velmi vágní, a pokud by měl soud přistoupit na jejich věrohodnost, popisovala minimálně velmi vzdálenou dobu případných problémů. Zcela jistě tak nemohla dosáhnout intenzity, která je nutná k závěru o azylově relevantních problémech pro opuštění vlasti. Je potřebné vidět i to, že žalobce sdělil, že jeho rodina byla dobře ekonomicky situovaná, uvedl, že je národnosti Oromo, ovšem žaloba již naopak uvádí, že je národnosti amharské (viz str. 3). Též žádal tlumočnicka amharského jazyka, případně jazyka oromského. Z uvedených skutečností též, dle přesvědčení soudu, nelze vyvodit naprostou věrohodnost ani těchto základních sdělení žalobce. Závěr žalovaného, opírající se o judikaturu Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 7. 2005, kdy pod čj. 3 Azs 303/2004 soud uzavřel, že „skutečnost, že v některé zemi existuje autoritářský a nedemokratický režim, který v mnoha případech pošlapává lidská práva, neznamená, že kterýkoliv občan takové země je tomuto negativnímu vlivu přímo nebo zprostředkovaně vystaven. Pouhá skutečnost, že pochází ze země, která je výše uvedeným způsobem problematická, nespĺňuje podmínky pro udělení azylu ve smyslu § 12 zákona o azylu“, považuje soud za adekvátní a správný. Závěr, plynoucí z uvedeného rozhodnutí NSS dle přesvědčení soudu adekvátně dopadá i na situaci žalobce.

20. Soud je přesvědčen, že výše uvedené skutečnosti dostatečně osvětlují, proč žalovaný a následně ani soud nemohl dospět k závěru o naplnění podmínek § 12, a to jak pod písm. a), tak pod písm. b) zákona o azylu. Žalovaný si přitom zabezpečil dostatečné podklady, hodnotil žalobcem sdělené skutečnosti v souvislosti se zprávami o zemi původu, nezasíral, že v zemi je složitá situace, azylově relevantní intenzitu pronásledování, z něhož by mohl mít žalobce případně důvodné obavy, však neshledal a soud je s uvedeným závěrem ve shodě.
21. Podmínky § 13 a § 14b) (jak uvedeny výše) žalobce nesplňuje a prakticky ani nic podobného z jeho žalobních námitek nevyplývá.
22. Možností udělení azylu z důvodu humanitárního se žalovaný správní orgán zabýval na str. 7 rozhodnutí, uvedl, že žalobce se cítí zdrav, je zletilý, svéprávný, s úplným socioekonomickým zázemím ve své vlasti, je schopen si zajišťovat své životní potřeby vlastní prací. Žadatel výslovně uvedl, že měl dobrý plat a otec dva domy, měli se dobře. Soud je přesvědčen, že žalovaný se neodchýlil od mezí správního uvážení, pokud dospěl v daném případě k závěru, že neshledává žádnou skutečnost, hodnou zvláštního zřetele pro udělení azylu z humanitárních důvodů a konstatuje, že ani takové pochybení žaloba nenamítá.
23. Počínaje str. 8 pak žalovaný hodnotil ohrožení žalobce azylově relevantní vážnou újmou v případě návratu do vlasti. Z objektivních zdrojů žalovaný popsal složitou situaci v zemi původu žalobce, zásahy vlády proti členům opozičních politických stran, demonstrantům, trestní stíhání z politicky motivovaných důvodů. Konstatoval mj. i závěr o tom, že Etiopie patří mezi politické režimy třetího světa, které upřednostňují silný ekonomický růst (pod vedením státních institucí), vysoký stupeň politické stability a násilné zabraňování chaosu a občanské válce za cenu omezování lidských práv a občanských svobod. Žalovaný uvedl, že jistě nechce zpochybňovat v mnoha ohledech nelehkou a nejistou situaci v Etiopii, současně však konstatoval, že za dané situace nelze říci, že by každý obyvatel této 100 milionové země se s uvedenými potížemi potýkal. Pokud však žalobce namítal obavy z možných potíží v případě návratu v souvislosti s opuštěním zahraniční stáže, dospěl žalovaný k závěru, že v takovém případě případný administrativní či finanční postih sice nelze předjímat, soud dodává, že ani vyloučit, nicméně toto není relevantní k § 14a) odst. 2 zákona o azylu tam upravené vážné újme. Zvýšený zájem bezpečnostních složek země na osobě žalobce žalovaný vyloučil a soud doplňuje, že s jeho závěrem souhlasí. Jak uvedeno výše, žalobce uváděl 20 let staré problémy, které nemohou vést k závěru, že v zemi původu bude jakkoli trestán či stíhán. Soud po přezkoumání věci nedospěl k závěru, že žalobce je pro případ návratu do Etiopie na základě jím uvedených informací, zpráv o situaci v zemi původu, ohrožen uložením či vykonáním trestu smrti, mučením nebo nelidským či ponižujícím zacházením, ohrožením života či lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního či vnitřního ozbrojeného konfliktu. Rovněž neshledal, že by vycestování žalobce mohlo být v rozporu s mezinárodními závazky ČR.
24. Soud zdůrazňuje, že žalobou namítaná pochybení žalovaného ohledně nedostatečného zhodnocení nebezpečí vážné újmy z pohledu zatýkání členů opozice považuje vzhledem k výše uvedené argumentaci ohledně § 12 zákona o azylu za účelová, neboť žalobce bez dalšího z uvedených důvodů shora nelze považovat za osobu, o kterou by měl státní režim mít zvýšený zájem. Závěry, shora uvedené, úzce souvisí i s hodnocením hrozby vážné újmy, pouze s tím rozdílem, že od doby opuštění vlasti žalobcem opět uplynula další doba, a to 4 let. Žalobce byl vyslán na studijní pobyt do ČR, který však neabsolvoval, odjel do Švédska, byl navrácen do Rakouska, vlast opustil bez problémů a soud dospěl po přezkoumání věci k závěru, že v případě návratu do vlasti není reálný předpoklad hrozby azylově relevantní vážné újmy. Na základě uvedených skutečností tak byl učiněn závěr o nedůvodnosti žaloby a bylo aplikováno ustanovení § 78 odst. 7 s.r.s.

VI. Náklady řízení

25. Výrok o nákladech řízení soud odůvodňuje ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., když ve věci úspěšný účastník řízení – žalovaný správní orgán – náhradu nákladů řízení neúčtoval.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 27. září 2018

JUDr. Jana Kábrtová v. r.
samosoudkyně